

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

לפני: כב' השופט משה טוינה

נציג ציבור (עובדים) גב' סמדר פלד

נציג ציבור (מעבידים) מר יצחק כוחיי

התובע:

חי חטב

ע"י ב"כ: עו"ד קריספין

-

הנתבעים:

1. עובדיה קימה

2. שלמה עמר

ע"י ב"כ: עו"ד להב

פסק דין

1. עניינו של פסק דין בתביעה שהגיש מר חי חטב (להלן: "התובע") נגד מר עובדיה קימה ומר שלמה עמר (להלן: "הנתבע 1", "הנתבע 2" ו-"הנתבעים", בהתאמה), מי שהיו מנהליו ובעלי המניות של מעסיקתו חב' גיאה אור בע"מ (להלן: "החברה"), נכון לחודש אוקטובר 2013. בתביעתו תבע התובע פיצויי מכוח חוק איסור לשון הרע תשכ"ח 1968 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), מכל נתבע בסכום של 142,315 ₪. התביעה הוגשה במקור בבית משפט השלום באילת ובהחלטה מנובמבר 2014 הועברה לבית הדין האזורי לעבודה.

התביעה ותשובת הנתבעים:

2. בתביעתו ייחס התובע לנתבעים לשון הרע ופגיעה בשמו הטוב שמוצאים ביטוי במסרון ובהודעת דוא"ל שהפיצו לרשימה של כ-42 בתי עסק בתחום ההסעדה בעיר אילת.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבת באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

1 על פי התביעה במסרון שהעביר הנתבע 2 לרשימה של מסעדנים באילת מיום
2 14.10.2013, נאמר כך :

3
4 "לצערי הרב חי ונתי מנהלי מתחם הדניס נתפסו שגנבו כסף.
5 נגד השניים הוגשה תלונה במשטרה על גנבה.
6 אם הם מתקרבים לאחד העסקים אני מבקש להזמין להם משטרה על השגת
7 גבול.
8 לעדכן את כל החברים שלכם בסיבת פיטוריהם ולנתק כל קשר עם השתי נוולות.
9 חשוב לנו מאוד ששני החלאות שפגעו בנו כך לא ימשיכו לגזול עסקים אחרים
10 בעיר".

11
12 בהודעת הדוא"ל מיום 17.10.2013, כותב הנתבע 1 :

13
14 "חברים יקרים ! !
15 אני רוצה לשתף אתכם בשבוע מורכב ריגשית בחיי.
16 מי שעובד במחיצתנו יודע כמה אמון אנו נותנים בעובדים בעסקים מתוך הבנה
17 אמיתית שהם שותפים לדרכינו.
18 השבוע נתפסו שני מנהלים בכירים במתחם הדניס וההרה בגנבת כסף מאיתנו.
19 ..... אני משתף אתכם בתקווה גדולה ששני פרצופים אלו לא ימשיכו את דרכם
20 בינינו בעיר אילת....
21 הגנבים הם : חי חטב שניהל את המתחם.....
22 הם גנבו כסף והרבה

23
24 בברכה

25 עובד קימה".

26
27 3. לטענת התובע המסרון והודעת הדוא"ל הם בחזקת לשון הרע ופגיעה בשמו
28 הטוב; ובהתאם ביקש התובע לחייב כל נתבע בתשלום פיצוי (ללא הוכחת נזק)
29 בסכום המרבי הקבוע בחוק, נכון למועד הוצאת לשון הרע, ובסכום כולל של
30 284,628 ₪.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

4. בכתב ההגנה הכחישו הנתבעים את הפצת המסרון והודעת הדוא"ל. כן טענו הנתבעים, כי:

"... אם יוכח, כי הדברים נאמרו על ידם או ע"י מי מהם, הרי שאין בדברים משום לשון הרע כנגד התובע וזאת בשל הטיעונים הבאים:

א. הנתבעים יטענו, כי עומדת להם הגנת אמת בפרסום בהתאם לסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, הגם שיש בידי הנתבעים הוכחות למכביר לגניבת כספים ע"י התובע הן מהנתבעים והן ממעסיקים נוספים אצלם עבד התובע.

ב. הנתבעים יטענו, כי גם אם יחליט בית הדין הנכבד, כי הפרסום מהווה לכאורה לשון הרע (דבר המוכחש מכל וכל) הרי שהפרסום נעשה בתום לב וכן –

- לנתבעים קיימת חובה מוסרית וחברתית לעשות את אותו הפרסום.

- הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הנתבעים, כאשר מדובר בעניין המחייב פנייה לבדיקת המשטרה בעניין.

- הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אופיו של התובע בעניין שבו הנתבעים ממונים על התובע (מכוח יחסי עובד מעביד) והפרסום היה מוצדק על ידי היותו ממונה כאמור¹.

דיון והכרעה:

5. את פרק הדיון וההכרעה של פסק הדין נפתח בהצגת העובדות אשר ישמשו אותנו בעת בחינת זכותו של התובע לסעד הכספי המבוקש; בסיום פרק העובדות, נציג את המסגרת הנורמטיבית שלאורה תיבחן תביעת התובע לפיצוי במסגרת חוק איסור לשון הרע, ולבסוף, ניגש ליישום הוראות הדין במקרה שלפנינו.

¹ סעיף 25 לכתב ההגנה.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

העובדות:

6. את פרק העובדות מבקשים אנו לחלק לכותרות הבאות: העובדות המהוות את מסגרת התביעה שלפנינו, העובדות המתייחסות לעצם פרסום הדברים שלטענת התובע מהוות לשון הרע, והעובדות המתייחסות להגנת הנתבעים "אמת דיברתי".

העובדות המהוות את מסגרת התביעה:

7. התובע הועסק כמנהל מתחם של המסעדות שהפעילה החברה שבבעלות הנתבעים ובניהולם הישיר – ה"דניס" וה"הרה" שבאילת²; החל מחודש ינואר 2013.

8. במכתב מיום 15.9.2013, הודיעו הנתבעים לתובע על פיטוריו בשל "צמצומים מסיביים עד כדי סגירת המקום" שיכנסו לתוקף ביום 1.10.2013 בתום 14 ימי הודעה מוקדמת (להלן: "מכתב הפיטורים")³.

9. בפועל המשיך התובע לעבוד, לאחר המועד שנקבע לסיום העסקתו במכתב הפיטורים ועבד בפועל עד ליום 10.10.2013⁴.

העובדות המתייחסות לפרסום הדברים שלטענת התובע מהווים לשון הרע:

10. **אין מחלוקת כי הנתבע 1 הפיץ את הודעת הדוא"ל מיום 17.10.2013⁵. לעניין זה די להפנות להודעת ב"כ הנתבעים בפתח דיון ההוכחות ובו הודאת ב"כ הנתבעים בטענת התובע לפיה הפיץ הנתבע 1 את הודעת הדוא"ל מושא התביעה⁶; עובדה שאישר הנתבע 1 בעדותו שעה שנשאל והשיב:**

² סעיפים 7 ו-8 לכתב ההגנה.

³ נספח א' לתצהיר התובע, מכתב הפיטורים.

⁴ לטענת הנתבעים, לאור ההסכמה אליה הגיעו הצדדים על ביטול מכתב הפיטורים ועל המשך העסקתו של התובע עד ליום 31.12.2013 בשכר מופחת. מכתב הנתבעים לתובע, נספח א' לתצהיר הנתבעים.

⁵ בניגוד לאמור בכתב ההגנה.

⁶ עמ' 5 לפרוטוקול שורה 13 "לגבי המייל אין מחלוקת, הוא נשלח".

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

- 1
2 י"ש. אתה הוצאת את המייל?
3 ת. כן.
4 ש. ראית את התצהיר של התובע, כל מה שכתוב ביחס אליך להפצה של
5 המייל, זה אתה רשמת?
6 ת. את המייל אני רשמתי.
7 ש. את ההפצה שלו למייק פלייס, מכלוף וכו'
8 ת. אני הפצתי את זה לעמותת המסעדות על מנת להזהיר אחד את השני,
9 כמו במחירים עם ספקים, גנבים וכו', על מנת לשמור אחד על השני⁷.
10
11 **נדגיש כי הודעת הדוא"ל ממוענת שמית למספר רב של נמענים.**
12
13 11. כן הוכח לטעמנו, כי הנתבע 2 הפיץ את המסרון מיום 13.10.2013 בתפוצה
14 רחבה. נימוקינו לדעה זו הם כדלקמן:
15
16 א. בעדותו אישר הנתבע 1 את שליחת מסרון על ידי הנתבע 2; וגם כאן נביא
17 את עדות הנתבע 1 אשר נשאל והשיב:
18
19 י"ש. אתה מצהיר בשם הנתבע 2, אתה יודע אם הוא שלח את המסרון?
20 ת. אני יודע שהוא שלח מסרון לאחראית משמרת. אני ראיתי פה
21 פעם ראשונה את המסרון הזה.
22 ש. אני מקריא לך מה כתוב שם: "לצערי הרב... נתפסו שגנבו כסף...
23 נגד השניים הוגשה תלונה במשטרה... אם הם מתקרבים לאחד
24 העסקים... לעדכן את כל החברים שלכם... ולנתק קשר עם שני
25 הנבלות..." מאשר את המסרון?
26 ת. לא יודע, זה לא אני. אני מצהיר בשמו שאני יודע מה חי עשה. לא
27 נראה לי שזאת השפה שלו.
28 ש. זה לא מהטלפון שלו?

⁷ עמ' 14 לפרוטוקול שורות 8-12.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

- 1 ת. אני לא יודע.
- 2 ש. אתה קיבלת את המסרון הזה?
- 3 ת. אני יודע ממנו שהוא שלח לאחת העובדות שהיא אחראית
- 4 משמרת. הוא שלח הודעה שנתי וחי גנבים, לאחת העובדות,
- 5 שלא ייכנסו לעסק⁸.
- 6
- 7 לטעמנו בעדות זו של הנתבע 1 יש משום אישור של תוכן המסרון שהציג
- 8 התובע ושנשלח על ידי הנתבע 2.
- 9
- 10 ב. בתצהיר שהגיש התובע, הצהיר האחרון כי המסרון האמור נשלח
- 11 לתפוצה רחבה של נמענים ובחקירתו הנגדית לא נשאל התובע על מקור
- 12 הטענה בתצהיר, לפיה המסרון מושא התביעה שלפנינו אכן נשלח
- 13 בתפוצה רחבה.
- 14
- 15 כידוע, להימנעות מחקירת עד בחקירת עד בחקירה הנגדית על גרסה
- 16 שמסר בתצהיר עדות ראשית, ישנה משמעות ראייתית של קבלת הגרסה.
- 17
- 18 ג. בהליך מושא פסק הדין נמנע הנתבע 2 מלבוא ולהעיד בתביעה בניסיון
- 19 לסתור את טענת התובע, בהתייחס לתפוצת המסרון האמור. גם כאן
- 20 בהימנעות מלהעיד ישנה משמעות ראייתית לטובת קבלת גרסת התובע.
- 21
- 22 ד. בנסיבות הללו הן ההימנעות מלחקור את התובע בחקירתו הנגדית על
- 23 גרסה בתצהיר, לפיה הפיץ הנתבע 2 את המסרון מושא התביעה והן
- 24 ההימנעות מעדות מצד הנתבע 2, פועלים לטובת קבלת גרסת התובע
- 25 וזאת לצד עדות הנתבע אשר מאשר בעדותו את עיקרי הדברים – דהיינו,
- 26 מסרון שהפיץ הנתבע 2 המייחס לתובע גניבת כספים.
- 27
- 28

⁸ עמ' 15 לפרוטוקול שורות 14-5.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

הטענה העובדתית "אמת דיברתי":

12. לגרסת הנתבעים עומדת להם הגנה בתביעה שעניינה לשון הרע של "אמת דיברתי". לעניין זה טוענים הנתבעים, כי הוכח שהתובע שלח ידו בכספים ובמוצרי מזון השייכים לחברה שבמסגרתה הוצב כמנהל תחום ההסעדה, האחראי על תפעול שתיים מהמסעדות שהפעילה מעסיקתו.

טענה זו של הנתבעים של "אמת דיברתי", מפנה לאירוע מיום 10.10.2013 שבו הוצא מקופת החברה סכום של 800 ₪; בטענה שעולה מתצהיר הנתבע 1 על גניבת כספים על ידי התובע באמצעות ביטול חשבוניות שהוצאו לסועדים תמורת ארוחות שסופקו להם, תוך שאת הכספים ששילמו אותם לקוחות, שלשל התובע לכיסו⁹ ובעדויות לעניין הוצאת מצרכי מזון מהחברה לתועלתו האישית של התובע.

13. להוכחת הטענה "אמת דיברתי", מפנים הנתבעים לסירובו של התובע להתייב לבדיקת פולגרף על פי בקשתם מיום 14.10.2013; לצילומי חשבוניות שצירף הנתבע 1 לתצהירו, ואשר לטענת הנתבעים תומכים בגרסתם לפיה מעל התובע בכספי החברה באמצעות ביטול חשבוניות ולקיחת התמורה בגין אותן חשבוניות לידיו; באירוע של לקיחת מעטפה ובה מזומנים שהם חלק מפדיון החברה, על ידי התובע; ובעדותו של עובד לשעבר, מר אלדד דוד, על מזון ומצרכים שלקח התובע מהמסעדות שבניהולו, שלא כדין.

14. כידוע, תוצאות בדיקת פולגרף אינן קבילות; ואין בהן כדי לבסס האשמה של מעילה המיוחסת לעובד. קל וחומר שאין בסירובו של עובד להתייב לבדיקת פולגרף, כדי לבסס קיומו של חשד למעילה מצד העובד, באופן שניתן על סמך סירוב שכזה לייחס לעובד מעילה בכספי המעסיק.

⁹ סעיפים 7-9 לתצהירו של הנתבע 1.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

בנסיבות הללו הטענה לפיה ניתן לייחס לתובע מעשה של מעילה על רקע סירובו להתייצב לבדיקת פוליגרף, היא חסרת בסיס.

15. במאמר מוסגר נוסף - לתצהירו צירף הנתבע 1 תוצאות של בדיקת פוליגרף שנערכה לתובע בחודש מרץ 2014 והמתייחסת לעבודתו במקום עבודה אחר ובמועדים שאינם נוגעים לתביעה שלפנינו. פשוט כי משאין תוצאות בדיקת פוליגרף קבילות, הרי אין לקבוע ממצא המייחס לתובע מעילה באמון על בסיס בדיקה שכזו. קל וחומר שלא ניתן להתייחס לבדיקה שכזו בהליך הנוכחי, שהרי הבדיקה איננה מתייחסת כלל לעבודתו של התובע אצל החברה. לטעמנו, עצם צירוף הבדיקה היא שימוש לרעה בהליך המשפטי ונגועה בחוסר הגינות, משכל מטרתה היא להשחיר את פניו של התובע.

16. בניגוד לגרסת הנתבע 1 בעדותו, לפיה הסמכות לביטול חשבוניות הייתה מסורה לתובע באופן בלעדי¹⁰; הרי שמהעדויות שבפנינו עולה כי סמכות זו הייתה מסורה לרבים מעובדי החברה¹¹.

יוצא מכאן כי לא ניתן לייחס לתובע מעילה בהסתמך על אותן חשבוניות שצירף הנתבע 1 לתצהירו, בשעה שהסמכות לביטול החשבוניות לא היתה בידי התובע באופן בלעדי.

הדברים נכונים בפרט משלא הובאה כל עדות הקושרת בין ביטול אותן חשבוניות לקבלת כספים בידי התובע מהלקוחות המתייחסים לחשבוניות שבוטלו.

¹⁰ עדות התובע עמ' 17 לפרוטוקול שורה 29.

¹¹ בהקשר זה נשאל העד מטעם הנתבעים, מר דוד אלעד, והשיב: "ש. חתימות על הכרטיסים של מנהל... מפנה אותך לסעיף 7. ת. חי לא היה עושה ביטול, עושה הנחות סכום. ש. אתה מצוין כרטיס מנהל, יש לכם כרטיס כזה? ת. כן, בהתחלה היה קוד במחשב ומלצרות היו עושות הנחה של תושבי אילת ולא הסכמתי לזה ואז היו כרטיסים. ש. בעדות שלו הוא לא ציין מעולם כרטיס מנהל אלא קודם. ת. זה מה שאמרתי, כשאני ניהלתי את המסעדה אני לא צריך לשאול את שלומי, עשיתי את ההחלטה על דעת עצמי ולחי היה כרטיס מנהל ולחי היה כרטיס מנהל ולי היה כרטיס מנהל. ש. לחי לא היה כרטיס מנהל. ת. אני אומר לך שהיה לו, אני עשיתי את הכרטיס בידיים שלי. כרטיס אפשר להכין מכל כרטיס עם פס מגנטי. אני בדקה וחצי עושה. ש. אתה היית יכול להוציא או טי אייץ כמנהל? ת. בוודאי, לאפס. יש הבדל בין הכנתי לבין עשיתי. אני בחרתי להשתמש בברטר. אם אני רוצה להגיע לאחד העסקים אני יכול לשבת לאכול ולשתות ולרשום את זה בברטר. ש. למי עוד הייתה האפשרות הזאת? ת. כל העובדים" עמ' 26 לפרוטוקול שורות 10-26.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

מכאן שטענת המעילה המיוחסת לתובע באמצעות ביטול החשבוניות, היא טענה בעלמא אשר חסרה כל ביסוס ראיתי.

17. ביום 10.10.2013 עובד בשם ח.נ. לקח מקופת החברה סכום של 800 ₪. העובד האמור הודה במעשה בסמוך לאירוע ובתצהיר שחתם ביום 15.10.2013 בפני עורך דין. אין מחלוקת כי הנתבעים קיבלו מידע על הכספים שלקח העובד בזמן אמת¹².

אין בפנינו שום עדות שיש בה כדי לקשור בין המעשה בו הודה העובד, ח.נ., לבין התובע.

אשר על כן, גם כאן אין כל תשתית ראיתית שיכולה לבסס את טענת הנתבעים לגניבת הכספים בידי התובע.

18. בתום שמיעת העדויות, ביקשו הנתבעים להביא עד נוסף מטעמם, עובד לשעבר מר אלעד כהן. לאור בקשתם הגיש מר אלדד כהן תצהיר עליו נחקר. נאמר מיד, כי עדותו של מר אלדד הכהן איננה רלוונטית להליך שבפנינו, שכן לשון הרע שיוחס לנתבעים, מתייחס לטענת הנתבעים לפיה גנב התובע כספים מהעסקים עליהם היה מופקד. זאת בעוד שעדותו של מר אלדד הכהן מתייחסת למזון ומצרכים שלטענת העד, נטל התובע שלא כדין מהמסעדות שבניהולו.

19. עם זאת נוסיף כי אין בידינו לתת כל משקל לעדותו של מר אלעד כהן, על סמך הנימוקים הבאים:

א. מעדותו של מר כהן עולה כי בינו לבין התובע היו חילוקי דעות שהובילו את העד לסרב לעבוד בכפיפות לתובע¹³.

¹² עדות הנתבע 1 בעמ' 16 לפרוטוקול שורות 6-14.

¹³ לעניין זה סיפר העד בעדותו שבעקבות פניה של אחד ממנהלי הנתבעת, הוא הסכים לחזור ולעבוד בשירותם, כאשר "התנאי היחיד שהיה לי, שאני לא כפוף לחי ולא עובד ישירות מולו" עמ' 22 לפרוטוקול שורות 23-24.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

- ב. עדותו של מר כהן היא עדות כללית וסתמית באופן שאיננו מאפשר להתייחס באופן ענייני לטענות המועלות על ידו. כך טוען העד כי היה נוכח ב-"אין ספור פעמים בהן חי הזמין את חבריו למסעדה ולאחר שסיימו את הארוחה שהסתכמה במאות שקלים, חי היה נוהג לסגור את השולחן על אפס"¹⁴; על גניבות מזון בהיקף רחב "ראיתי את חי גונב מהמסעדה כמויות גדולות מאוד של בשר, כבד אווז ומשקאות חריפים... את הפרטיים האלה הוא היה לוקח בסוף יום העבודה, בלילה..."¹⁵; על ישיבות צוות שבהן כיבד את העובדים "בשלל הבשר והשתיה שהיה גונב מבית העסק", על התנהלותו הלא תקינה בשעה ש"נהג שלא לשלם את שכרם של עובדים זמניים באירועים...".
- טענות אלה שמועלות מבלי שיש בהן הפניה המתייחסת לזמן, זהות המשתתפים והנסיבות – הן טענות בעלמא שהועלו מבלי להתייחס למקרה אחד, שם אחד, נסיבות של אירוע אחד שיש בהם כדי לאפשר את בדיקת האשמות המיוחסות.
- ג. מתוך עדות העד עצמו עולה, כי ידיעתו של העד על פעילות החברה, היא חלקית באופן שלא ניתן לייחס לתובע מעשה של גניבה על בסיס עדותו של מר אלעד כהן בנוגע למצרכים שהוציא התובע מהמסעדה שאותה ניהל מר כהן. לעניין זה מבקשים אנו להפנות לעדותו של מר כהן בפנינו:
- י"ש. בסעיף 8 אתה אומר שהיה לוקח דברים מהמסעדה, כמויות גדולות של בשר, אווז?
- ת. כן, זה דברים שראיתי בעיניים שלי.
- ש. נניח שזה נכון, איך אתה יודע שהוא לא לוקח אותם ממסעדה למסעדה? איך אתה יודע שזה אליו הביתה?

¹⁴ סעיף 7 לתצהיר העד

¹⁵ סעיף 8 לתצהיר העד.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

- ת. היה מגיע לא מעט פעמים עם החברה שלו למסעדה, לוקחים
בקבוק יין או שרוול אנטרקוט והולכים אליו הביתה. כדי לקנות
את לב המלצרים היה מוציא להם גם ממה שלוקח מידי פעם.
ש. אתה יודע שהיה לו בית ספר לברמנים באותה תקופה שהוא ניהל
בתוך פארק אבניו?
ת. בית הספר לברמנים לפי מה שאני יודע היה של בחור בשם בן, אני
לא ידעתי שחי קשור לזה או שזה היה שלו.
ש. זה עבד בתוך המתחם?
ת. אני לא יודע להגיד, אני לא הייתי קשור לפארק אבניו¹⁶.

המסגרת הנורמטיבית:

20. חוק איסור לשון הרע בא לאזן בין הזכויות המתנגשות בפרסום דברים העולים
כדי לשון הרע. מהצד האחד עומדת הזכות לשם הטוב של האדם אשר נפגע
מהפרסום; ומהעבר השני ניצבת הזכות לחופש הביטוי. הזכויות משני עברי
המתרס נגזרות מכבוד האדם ומצויות בבסיסה של מערכת זכויות היסוד של
הדין בישראל.
21. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע את מהותה של "לשון הרע" ומגדיר אותה
בין היתר, כ"דבר שפרסומו עלול – להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרחה
לשנאה, לבוז או ללעג מצדם".
סעיף 2(א) חוק איסור לשון הרע מגדיר פרסום "בין בעל פה, בין בכתב או
בדפוס... בכל אמצעי אחר".
סעיף 2(ב) לחוק איסור לשון הרע קובע כי: "רואים כפרסום לשון הרע ... (1) אם
הייתה מיועדת לאדם זולת הנפגע, והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת
הנתבע".

¹⁶ עמ' 29 לפרוטוקול שורה 26 עד עמ' 30 שורה 5.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

פרסום לשון הרע אינו מגבש לכשעצמו עוולה אזרחית; וכך הזכות לפיצוי בשל פרסום לשון הרע קמה לנפגע באותם מצבים שבהם הפרסום איננו פרסום מותר¹⁷ ובמקום שאין עומדות לנתבע ההגנות שבחוק – הגנת אמת בפרסום, כאמור בסעיף 14 לחוק והגנת תום הלב, שבסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

בהתאם, יש לברר תביעה על פי חוק איסור לשון הרע במתווה המורכב מארבעה שלבים: בשלב הראשון יש לברר מהביטוי אליו מתייחסת התביעה ללשון הרע, את המשמעות העולה ממנו; בשלב השני, יש לברר על פי תכלית החוק, האם מדובר בביטוי המהווה "לשון הרע" על פי סעיפים 1 ו-2 לחוק. בשלב השלישי, יש לברר האם עומדת למפרסם אחת או יותר מההגנות שבחוק; ובשלב הרביעי יש לדון בשאלת הפיצויים המגיעים לנפגע¹⁸.

22. על פי הפסיקה אמירה המהווה לשון הרע, "מקום שקיימת אפשרות אובייקטיבית כי פרסומן עלול להביא להשפלתו של אדם או לעשותו מטרחה לשנאה, בוז או לעג מצד הבריות. משמעות הפרסום נלמדת מתוכו; ומתפרש על פי המובן, הטבעי והרגיל של מילותיו ועל פי הקשר הדברים בו הוא נאמר. מבחן הדברים הוא אובייקטיבי ועיקרו במובן שאדם סביר מייחס לפרסום בהקשר לשאלה האם היה באותו מובן כדי לפגוע בכבודו ובשמו של האדם. אמת המידה לבחינת לשון הרע אינה תלויה בכוונת המפרסם או באופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע"¹⁹.

23. סעיפים 14 ו-15 לחוק איסור לשון הרע מקנים למפרסם לשון הרע הגנה, באופן שפרסום לשון הרע איננו מגבש עוולה אזרחית ברת פיצוי.

¹⁷ סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע.

¹⁸ ע"ע 46548-09-12, לירן אבידן נ' פלאפון תקשורת בע"מ, ניתן ביום 31.3.2015.

¹⁹ חוות דעתה של השופטת פרוקצ'ה ברע"א 10520/03, איתן בן גביר נ' אמנון דקנר, ניתן ביום 12.11.2006.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע (להלן: "הגנת האמת") קובע כדלקמן:

"במשפט... אזרחי בשל לשון הרע תהא זו הגנה טובה **שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי**".

סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע (להלן: "הגנת תום הלב") קובע כי:

"במשפט... אזרחי בשל לשון הרע, תהא זו הגנה טובה **אם ... הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת מהנסיבות הללו...**".

24. נתבע המבקש להיבנות מהגנת האמת נדרש להוכיח שני נדבכים: **הנדבך האחד**, כי הפרסום המהווה לשון הרע הוא אמת; ולעניין זה נקבע בפסיקה כי: "מידת ההוכחה הנדרשת לצורך הוכחת טענת אמת בפרסום, עומדת ביחס מתאים לרצינותו וחריפותו של תוכן הפרסום"²⁰. **הנדבך השני**, כי בפרסום היה "עניין ציבורי" ובמסגרתו על בית הדין לבחון האם האינטרס החברתי מצדיק את הפרסום הפוגעני, חרף לשון הרע שבו.

25. היסוד המשותף להגנות הקבועות בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, הוא הפרסום של האמירה הפוגענית בתום לב, בשעה שבמקביל מתקיימת אחת או יותר מהנסיבות המנויות בסעיפי המשנה של סעיף 15 האמור.

26. **חוק איסור לשון הרע יצק תוכן למושג "תום לב" בהקשר ללשון הרע** - בין על דרך החיוב, מתי מתקיימת דרישת תום הלב ובין על דרך השלילה; באילו נסיבות לא ניתן לטעון לפרסום בתום לב - בחזקות הקבועות בסעיף 16 לחוק; כדלקמן:

²⁰ ע"א 89/04, נודלמן נ' שירנסקי, ניתן ביום 4.8.2008.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

1   הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות
2   בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו
3   שעשה את הפרסום בתום לב.
4

5   (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם
6   נתקיים בפרסום אחת מאלה:

7   (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;

8   (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים

9   סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;

10   (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה

11   להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".
12

13   27. בענייננו טענו הנתבעים כי הפרסום שלטענתם נעשה בתום לב, נעשה בנסיבות
14   המפורטות בסעיפים 15(2), 15(3) ו-15(7) לחוק.
15

16   סעיף 15(2) לחוק קובע כי:

17
18   "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית,
19   מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום"

20
21   סעיף 15(3) קובע כי:

22
23   "הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כאשר של הנאשם או הנתבע, של האדם
24   שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו עניין אישי כשר"

25
26   סעיף 15(7) לחוק קובע כי:

27
28   "הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אופיו של הנפגע בענין שבו הנאשם
29   או הנתבע ממונה על הנפגע, בכוח דין או חוזה, והפרסום היה מוצדק על ידי
30   היותו ממונה כאמור".

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

"חובה" כאמור בסעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע, המצדיק את הפרסום הפוגעני, "הגנה על עניין אישי כשר" על פי סעיף 15(2) המהווה הגנה מכוח חוק איסור לשון הרע ו"פרסום מוצדק" כאמור בסעיף 15(7) לחוק – בכולם יסוד של סבירות מידתיות בין עוצמת הפגיעה שבפרסום שעונה להגדרת "לשון הרע" לקיומה של נסיבה שבהתקיימה קמה לנתבע הגנה מכוח סעיף 15 לחוק.

מן הכלל אל הפרט:

28. לטעמנו, הפרשנות הטבעית להתייחסות המפורשת בהודעת הדוא"ל ובמסרון לתובע כמי שגנב כספים ממעסיקתו, עונה להגדרת "לשון הרע" שבסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע; כאמירות שמקימות אפשרות אובייקטיבית כי יש בפרסום כדי להשפיל ולבזות את התובע.

29. פרסום הדברים בהודעת דוא"ל שממוענת שמית למספר רב של נמענים ובמסרון שהופץ לקבוצה גדולה של אנשים, עונה להגדרת "פרסום" שבסעיף 2 לחוק.

30. משמצאנו כי לא הוכחה טענת הנתבעים המייחסת לתובע מעילה בכספי החברה, מעסיקתו, לא עומדת לנתבעים הגנת האמת שבסעיף 14 לחוק, שכאמור לעיל מותנית בהוכחת האמור בפרסום מושא התביעה ללשון הרע.

31. כפי שאמרנו לעיל, חוק איסור לשון הרע, יצק תוכן למושג "תום הלב" הן על דרך החיוב והן על דרך השלילה בחזקות שבסעיף 16 לחוק.

הפרסום שלפנינו שמופנה לציבור גדול של מסעונים בעיר אילת מתייחס לתובע כאל מי שגנב כספים ממעסיקתו, מבקש מאותו ציבור "לנתק כל קשר עם השתי נוולות" ונכתב - "בתקווה גדולה ששני פרצופים אלו לא ימשיכו את דרכם בינינו" חורג הרבה מעבר לסביר בנסיבות העניין. מכאן שלא מתקיימת דרישת

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

1 תום הלב על דרך החיוב הקבועה בחזקה שבסעיף 16(א) לחוק (ש"הפרסום לא
2 חרג מתחום הסביר²¹).

3
4 מאידך, כפי שעולה מהעובדות פרט מהעלאת דרישה מהתובע לעמוד לבדיקת
5 פוליגרף, דרישה שאין המעסיק רשאי לבקש מהעובד - לא נעשה כל מאמץ לבחון
6 אם הפרסומים מושא התביעה הם בגדר אמת. העלאת דרישה שאיננה חוקית –
7 המבקשת מהתובע לעמוד בפני בדיקת פוליגרף, איננה בדיקה סבירה של הטענות
8 בפרסום. מכאן שחזקה על הנתבעים שהפרסומים מושא התביעה נעשו שלא
9 בתום לב, שכן "הפרסום לא היה אמת ולא ננקטו לפני הפרסום אמצעים
10 סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא".

11
12 יוצא מכאן כי לא מתקיימת דרישת תום הלב בפרסומים מושא התביעה, שהם
13 תנאי להקמת הגנת תום הלב, כאמור בסעיף 15 לחוק.

14
15 32. לא זו בלבד שלא עומדת לנתבעים הגנת תום הלב, משהפרסומים מושא כתב
16 התביעה לא לוו ב"תום לב" במשמעות שיצק חוק איסור לשון הרע למושג זה,
17 אלא שלטעמנו לא התקיימו הנסיבות המפורטות בסעיפים קטנים 15(2), 15(3)
18 ו-15(7), להם טוענים הנתבעים.

19
20 לעניין זה די לנו שנזכיר כי היסוד המשותף בנסיבות המפורטות בסעיפים 15(2),
21 15(3) ו-15(7) לחוק איסור לשון הרע, הוא יסוד הסבירות והמידתיות בין עוצמתו
22 של הפרסום הפוגעני לבין התכלית החברתית המצדיקה הגנה על חופש הביטוי
23 שבאה לביטוי נפרד בכל אחת מאותן נסיבות המפורטות בסעיפים הקטנים של
24 סעיף 15 לחוק (קיומה של חובה, כאמור בסעיף 15(2); עניין כשר, כאמור בסעיף
25 15(3); והצדקה כאמור בסעיף 15(7)²²).

²¹ סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע.

²² במאמר מוסגר נבקש להעיר כאן, כי מקום שהפרסום הפוגעני לא נעשה במסגרת יחסי עובד מעסיק, אלא כוון לציבור שמחוץ למקום העבודה (ציבור המסעדים באילת), ונעשה לאחר שהסתיימו יחסי עובד מעסיק בין הצדדים – ספק אם התקיימו התנאים המקדמיים אליהם מתייחס סעיף 15(7) לחוק, שכן בעת שנעשה הפרסום לא היו הנתבעים בגדר "ממונה".

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

בהקשר זה התפוצה של הפרסום הפוגעני – ציבור גדול של מסעדנים בעיר אילת, הפגם המוסרי המיוחס לתובע – גניבה ממעסיק ותכלית הפרסום, כפי שעולה מתוך הפרסום – הרחקתו של התובע מעיסוקו; אינם עומדים בשום קשר של סבירות ומידתיות בין התכלית החברתית המצדיקה הגנה על חופש הביטוי שבאה לביטוי בסעיפים קטנים 15(2), (3) ו-7 לחוק, לבין עוצמת הפגיעה שבעצם הפרסום בתובע.

33. לאור האמור לעיל, אין לנו אלה לדחות את טענות הנתבעים להגנת תום הלב.

34. בנסיבות אלה זכאי התובע לפיצוי מכוח חוק איסור לשון הרע, על פגיעה בשמו הטוב.

בקביעת סכום הפיצוי יש לתת ביטוי כי לכך שהפגיעה בשם הטוב של התובע היא מצד מי שהיו הממונים על התובע במסגרת של יחסי עובד מעסיק בין התובע לחברה, מעסיקתו. במערכת יחסים שכזאת הפרסום הפוגעני מהווה הפרה של חובות האמון ההדדיות של מי שהם שותפים לעבודה, לצד היותו פרסום פוגעני האסור על פי החוק.

מעבר לעובדה כי בפרסומים מושא התביעה יש משום ביוש והלבנת פנים ברבים, יש חומרה מיוחדת לעובדה שהפרסומים האמורים מכוונים במפורש ומבקשים במפורש, לפגוע באפשרות המשך העסקתו של התובע בתחום עיסוקו. הדברים חמורים בפרט כאשר מדובר בתושב אילת וככזה מוגבל באפשרויות תעסוקה בשל המרחק הפיזי של אילת ממרכזי תעסוקה אחרים.

35. על רקע זה אנו מוצאים לנכון לחייב כל אחד מהנתבעים (בנפרד) לשלם לתובע פיצוי בסך של 50,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום מתן פסק הדין.

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

סע"ש 52891-11-14

08 ינואר 2019

סוף דבר:

36. לאור האמור לעיל:

הנתבע 1 ישלם לתובע פיצוי בסך של 50,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע בשל הוצאת לשון הרע המתבטא בהפצת הדוא"ל מיום 17.10.2013.

הנתבע 2 ישלם לתובע פיצוי בסך של 50,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע בשל הוצאת לשון הרע המתבטא בהפצת המסרון מיום 14.10.2013.

לסכומים האמור יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק, החל מיום מתן פסק הדין.

37. משהתקבלה התביעה ישלמו הנתבעים יחד ולחוד, לתובע, שכר טרחת עו"ד בסך של 10,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום.

38. הערעור על פסק הדין הוא בזכות לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בתוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין לצד המבקש.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ט, (08 ינואר 2019), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

נציג מעסיקים-
מר יצחק כוחיי

משה טוינה, שופט

נציגת עובדים-
גב' סמדר פלד

